

frem før Forespørgslen, saaledes at man kom til at behandle Sagen i 2 Dele. Deri kan det ærede Medlem have Ret, men Sagen er jo simpelthen den, at man kan stille en Forespørgsel her i Rigsdagen og faa Tiladelse til at faa den fremmet, men jo ikke er Herrer over, naar den kan foretages; det afhænger af Regeringen. Denne Forespørgsel var anmeldt for omtrent 4 Uger siden, men først nu er det kommet dertil, at Konseilspræsidenten har faaet Tid til at svare paa den. Man kunde jo godt have tænkt, at der var gaaet et betydeligt længere Tidsrum, ja at Konseilspræsidenten maaske overhovedet slet ikke kunde have faaet Tid til at svare paa den i indeværende Samling, og da var det naturligt, at man ønskede i hvert Tilfælde at gøre det muligt, at der kunde ydes en Støtte til de arbejdsløse ved at fremsætte det omhandlede Forslag paa Finansloven. Men jeg har saaledes forstaaet det ærede Medlem paa den Maade, at han er enig i det Princip, som laa til Grund for Forslagene, ikke alene det, der blev vedtaget i 1879, som gik ud paa, at Kommunerne maatte tage Penge og yde dem, uden at skulle søge Amdsraadets Samtykke, og at de kunde laane Penge af Staten, saa vidt jeg husker, var det ikke $\frac{1}{2}$ Million, men 300,000 Kr. Det gør nu ikke meget, fordi de Penge overhovedet slet ikke bleve benyttede. Det er jo nemlig kun en meget tarvelig Hjælp, en Kommune faar derigennem, at den i Foraarsmaanederne maa laane Penge, som saa skulle være indbetalte igen i Efteraarsmaanederne, altsaa i Løbet af $\frac{1}{2}$ Aar. Men jeg vil dog gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at der jo er sket en Ting siden da. Man klager, og sikkert med Rette, over, at Kommunerne ere blevne saa overbebyrdede, at det er vanskeligt at stille de samme Krav til dem paa dette Omraade som for en Snes Aar tilbage. Det gælder i ethvert Tilfælde for en hel Del Kommuner, og det har da ogsaa været medbestemmende til, at Forslaget kom til at se saaledes ud, som det gjorde. Imidlertid forstod jeg det ærede Medlem saaledes, at Flertallet her i denne Sal ikke stiller sig hindrende i Vejen for, at Staten under visse Omstændigheder kan komme til at yde Understøttelse til arbejdsløse, uden at dette naturligvis kommer ind under Begrebet Fattigvæsen, og det er jeg meget tilfreds med. Jeg haaber saa, at man kan vente, hvis det skulde vise sig nødvendigt, at dette Spørgsmaal kan blive løst paa en tilfredsstillende Maade, idet

jeg netop ogsaa tilsigtede at faa en Udtalelse frem, der kunde vejlede ikke alene dette Ting, ikke alene dem, der ikke ere Medlemmer af det Flertal, hvortil det ærede Medlem hører, men ogsaa Regeringen med Hensyn til Sagens Stilling. Regeringen maa da kunne vente, naar den fremsætter Forslag i den samme eller lignende Retning, som Forslagene gik i 1879—80, at vinde Støtte fra Flertallets Side dertil.

Jeg havde ventet, at den ærede Konseilspræsident, da han sidst havde Ordet, vilde have søgt at glatte noget ud paa sine Udtalelser fra den første Gang, han talte, idet han jo meget stærkt fremhævede i Slutningen af sin Tale, at det var Arbejdernes Skyld, at der var Arbejdsløshed. Nu indskrænkede han sig til at sige, at han ikke udelukkende havde lagt Skylden paa Arbejderne. Det var meget fornuftigt af Konseilspræsidenten at sige dette, thi ellers vilde han være kommen meget stærkt i Strid med en af sine egne Partifæller, maaske en af sine mest intime Partifæller, nemlig et Medlem i det andet Ting, det 8de Medlem for 2den Kreds. Han udtalte nemlig i Fjor den 25de April under Behandlingen af Fællesudvalgets Indstilling angaaende Jernbaneloven nogle Ord, hvori han — jeg maa maaske tillade mig at oplæse et Par Linier — udtalte sig imod dette Forslag og fremhævede, at det var tyngende Tider, det var ikke rigtigt at komme ud med saa mange Penge af Statskassen for Øjeblikket, og saa sagde han: „Her maa jeg nu ikke glemme at bemærke, at det forekommer mig mærkeligt, at Rigsdagen i dette Øjeblik vil sætte saa store Arbejder i Gang, i dette Øjeblik, hvor alle private Arbejdsgivere, og ganske særlig her i Kjøbenhavn, alle Banker, som hidtil med rund Haand have forstrakt Byggeforetagender til at opstaa og gennemføres — hvor alle saadanne Arbejdsgivere tænke paa at afslutte eller indskrænke denne Virksomhed til det alleryderste, fordi de derved tro at tjene den hele økonomiske Situation. Jeg siger, det er beklageligt, at Rigsdagen ser modsat paa Forholdene og just i dette Øjeblik forlanger vedtaget et saa stort Anlæg, som sætter Statens Millioner til at rulle, og det Millioner, som man ikke har i Kassen, men som skulle yderligere laanes“. Her udtalte altsaa dette Medlem af Landstinget, at Bankerne og Arbejdsgiverne have besluttet at standse Virksomheden, og han anser det derfor for at være galt, at Staten vil sætte Arbejder i Gang. Det er egentlig et ganske ejendommeligt Ræsonne-